

Český jazyk a literatura

9. ročník

Učivo	Výstup	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		
<u>Souhrnné poučení o slohu</u>	▪ rozlišuje jednotlivé slohové útvary a postupy v rozličných literárních ukázkách ▪ charakterizuje základní slohové postupy ▪ <i>volí v hodné postupy v závislosti na komunikativní situaci</i> ▪ vyhledává různé styly v učebnici, beletrii, novinách a časopisech	1.1.5
<u>Úprava písemností</u> Norma, normalizace Formuláře, tiskopisy, tiskoviny Biografie, autobiografie	▪ chápe zásady úředního dopisu ▪ dodržuje normy komunikace ▪ vytváří vhodný typ životopisu ▪ pracuje v textových editorech	6.1.3 6.1.5 6.2.1 6.2.2
<u>Popis</u> Složitý pracovní postup Popis uměleckých děl	▪ vyjadřuje složité pracovní postupy ▪ volí pro komunikativní situaci vhodnou vrstvu slovní zásoby	
<u>Charakteristika</u> Charakteristika reálné postavy Charakteristika literární a filmové postavy	▪ vystihuje povahu člověka ▪ podává eticko-morální charakteristiku člověka	
<u>Líčení</u>	▪ procvičuje subjektivně zabarvený postup	
<u>Výklad</u>	▪ zpracovává osnovu výkladu ▪ vybírá vhodné jazykové prostředky	
<u>Jednoduchá úvaha</u>	▪ uplatňuje své zkušenosti, názory a postoje	
<u>Proslov, diskuse</u>	▪ připravuje krátký proslov ▪ vhodně reaguje na proslov ▪ <i>účastní se diskuse na aktuální téma</i> ▪ <i>odlišuje spisovný a nespisovný projev</i> ▪ <i>vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru</i>	1.2.3 1.2.3 1.2.3

Český jazyk a literatura

9. ročník

Učivo	Výstup	Průřezová témata
Jazyková výchova		
<u>Skladba</u> Textová syntax, členění textu Jednota textu Porušení jednoty textu Věty podle postoje mluvčího Mluvnický, větný a slovní zápor Věta jednoduchá Souvětí Nepravidelnosti větné stavby <u>Tvarosloví</u> Formální a funkční tvarosloví Dělení a tvary ohebných a neohebných jmen Neohebné slovní druhy Slovesa	▪ rozlišuje jednotlivé jazykové roviny ▪ určuje téma, motivy, konektory ▪ rozpozná vsuvku, neukončenou výpověď, přímou řeč, elipsu ▪ rozlišuje jednotlivé typy vět ▪ vyhledává zápor v textu ▪ vyhledává a určuje větné členy ▪ určuje sponová, fázová a způsobová slovesa ▪ rozlišuje jednotlivé typy přívlastků a doplňku, správně užívá interpunkci ▪ aplikuje zásady syntaktického pravopisu ▪ vyhledává věty řídící a závislé ▪ určuje druhy vedlejších vět ▪ rozlišuje souvětí souřadné a podřadné ▪ nahrazuje spojovací výrazy v souřadném souvětí ▪ vyhledává nepravidelnosti větné stavby ▪ rozlišuje druhy slov v závislosti na funkci v textu ▪ vyhledává jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková ▪ respektuje pravopis přívlastňovacích jmen ▪ určuje neohebné slovní druhy, stupňované tvary, příslovečné spřežky ▪ procvičuje morfologický pravopis ▪ vyhledává složitější tvary sloves, tvoří přechodníky	1.2.3
<u>Slovní zásoba a tvoření slov</u> Jednotky slovní zásoby, frazeologie Obrazný význam slova	▪ rozlišuje jednotky slovní zásoby, uvádí jejich význam ▪ rozšiřuje svou slovní zásobu o kulturní frazémy a obrazné výrazy ▪ samostatně pracuje s jazykovými	

9. ročník

Mnohovýznamová slova, přenesené užití jednotky Slohové zabarvení slovní zásoby Citové zabarvení slovní zásoby Stavba slova	příručkami	
Základní způsoby obohacování slovní zásoby	▪ vybírá jednotky slovní zásoby ve shodě s komunikativním záměrem ▪ rozlišuje slovotvorný a tvaroslovný rozbor ▪ procvičuje různé způsoby tvoření slov	
<u>Pravopis</u>		
Morfologický pravopis Lexikální pravopis Syntaktický pravopis	▪ procvičuje základní pravopisné jevy ▪ při konstrukci textu užívá pravopisná pravidla	
<u>Zvuková stránka jazyka</u>		
Hláška, slabika, slovo		
Spodoba znělosti Slovní a větný přízvuk, melodie	▪ dbá na spisovnou výslovnost všech komponentů slova ▪ uvědomuje si význam melodie, tempa a pauz v běžné komunikaci	
<u>Obecné výklady o jazyce</u>		
Jazyk a řeč, mluvený a psaný jazyk Evropské jazyky	▪ pracuje s rozličnými literárními ukázkami ▪ vyhledává shody a rozdíly v evropských jazycích ▪ kladně vnímá odlišnosti jiných kultur, skupin a komunikuje s nimi	4.4
Útvary českého jazyka	▪ užívá jednotlivé útvary ve shodě s komunikační situací a funkcí komunikátu	4.4
Vývoj jazyka, jednotky slovní zásoby na základě historického vývoje	▪ srovnává jazyk v ukázkách starší literatury ▪ neologismy, historismy, archaismy	

Český jazyk a literatura

9. ročník

Učivo	Výstup	Průřezová témata
Literární výchova		
<u>Tvořivé činnosti s literárním textem</u> Přednes Záznam a reprodukce hlavních myšlenek literárního textu <u>Způsoby interpretace literárních děl</u> Interpretace fixovaného textu Dramatizace, ilustrace Knižní ilustrace Film, seriál, televize <u>Základy literární teorie a historie</u> Základní pojmy literární teorie Struktura literárního díla Jazyk literárního díla Realita a fantazie Literární historie	▪ přednáší vhodné lyrické a epické texty ▪ <i>napodobuje formu a obsah probíraného literárního díla nebo žánru</i> ▪ reprodukuje hlavní myšlenky díla ▪ rozlišuje výpisek, výtah, citát, hlavní myšlenky textu ▪ vede kulturní a literární deník, formuluje své dojmy a zážitky z četby ▪ pracuje s uměleckým textem i s jeho interpretací (hudba, film, drama) ▪ dramatizuje dílo a doprovází ilustracemi ▪ rozlišuje funkce ilustrace a animovaného filmu ▪ rozlišuje základní rysy filmové, televizní a knižní tvorby ▪ rozlišuje kvalitní a substandardní tvorbu ▪ ovládá a užívá základní literární pojmy ▪ vytváří repertoár literárních prostředků ▪ rozlišuje téma a námět díla ▪ vnímá pozici literárního hrdiny a lyrického subjektu ▪ popisuje a posuzuje kompozici literárního díla ▪ rozšiřuje repertoár známých prostředků poezie ▪ vyhledává obrazná pojmenování, přenesený význam slov, některé tropy a figury ▪ rozlišuje principy fantastické	1.1.5

Český jazyk a literatura

9. ročník

<u>Literární druhy a žánry</u> Román a povídka Dramatické žánry Film, televize, rozhlas Lyrické žánry Epické žánry	a realistické literatury ▪ vypráví o základních dílech barokní literatury (Komenský) a literatury národního obrození (Tyl, Erben, Čelakovský, Mácha, Borovský, Němcová) ▪ srovnává díla české a světové literatury (středověk až současná tvorba) ▪ vyjmenuje základní díla české literatury přelomu 19. a 20. století (májovci, ruchovci, lumírovci, historická, vesnická próza) ▪ určuje základní hodnoty antimilitaristické literatury ▪ rozlišuje realistickou a absurdní tvorbu (absurdní divadlo) ▪ rozvíjí znalosti základních epických forem – román, novela, povídka ▪ určuje obsah jako motivátor žánrové formy (fantastická, antimilitaristická literatura) ▪ rozlišuje tradiční divadla a divadla malých forem ▪ <i>kooperuje při přípravě divadelního představení</i> ▪ na základě filmových ukázek předkládá historii nekamenných divadel ▪ rozlišuje základní filmové, televizní a rozhlasové žánry ▪ v základním přehledu určuje žánry a obsah čs. filmu od 30. let ▪ rozlišuje f-ce a prostředky filmu a knihy ▪ rozlišuje téma a motiv, určuje obsah a typy lyriky ▪ charakterizuje lyrické žánry typické pro probírané období ▪ charakterizuje epické žánry typické pro probírané období ▪ identifikuje dospívajícího a dospělého literárního hrdinu	1.2.3 1.2.4
--	--	---------------------------